

Fiziksel Kazıntı Yapılan Belgede Kullanılan Lehçeden Yola Çıkararak Sahtecinin Kimliğini Tahmin Etme

The Dialect Used in the Document of Physical Scrapings to Making Use to Guess the Identity of the Forger: Case Report

Dr. Muhammed Nabi KANTARCI,^a
Dr. Lokman BAŞER,^a
Dr. Eyüp KANDEMİR,^a
Dr. Gürol BERBER,^a
Dr. Bülent ÖZATA,^a
Nuran ŞAHİNER^a

^aAdli Tıp Kurumu Başkanlığı,
İstanbul

Geliş Tarihi/Received: 22.09.2010
Kabul Tarihi/Accepted: 23.11.2010

Yazışma Adresi/Correspondence:
Dr. Muhammed Nabi KANTARCI
Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, İstanbul,
TÜRKİYE/TURKEY
mnkantarci@gmail.com

ÖZET Adli Tıp Kurumu Fizik İhtisas Dairesi Belge İnceleme Şubesi'ne gelen vakada özellikle yazı dili ve ağız arasındaki ilişkiden yola çıkılarak sahtecinin adli kimliğine bakmaksızın yaşamış olduğu yer, konuşurken kullandığı ağız konusunda tahminde bulunulmuştur. İnceleme konusu belgelerdeki fiziksel kazıntılar Video Spectral Comparator (VSC) cihazı kullanılarak değerlendirilmiştir. Laboratuvarımızda kullandığımız VSC 5000 cihazında bulunan renkli kamera, çoklu görüntüleme filtreleri, büyütme, kısa, orta ve uzun dalga ultraviyole ışık, kızılötesi ışık, yatay aydınlatma, görüntü ölçümleri, görüntü entegrasyonu, görüntü iyileştirme ve otomatik kontrast özellikler bulunmakta olup vakamızda vardığımız sonuca giderken bu özelliklerin pek çoğundan faydalanılmıştır. Ayrıca sahtecilik eylemini gerçekleştirdiği esnada sergilediği davranışlardan yola çıkarak eğitim seviyesi ve ruhsal durumu hakkında da tahmine gidilebilmiştir. İncelediğimiz vakanın İç Anadolu ağzı ile konuşan eğitim seviyesi düşük biri olduğu sonucuna vardık.

Anahtar Kelimeler: Belgeleme; konuşma; el yazısı; kimliğini tanımlama (psikoloji)

ABSTRACT Predictions about living region and the accent using talking have been made for a case from the Office Document Examination Branch of the Physics Department, Council of Forensic Medicine, especially setting out for the relation between written language and accent regard less the counter feiter's criminal identity. The physical scrapings on the subject mather of the investigation has been evaluated using Video Spectral Comparator (VSC) device. The VSC device we use in our laboratory has the features of color camera, multiple imaging filters, zoom, short medium and long wave ultraviolet light, infrared light, landscape lighting, image measurements, image integration, image and enhancement and auto contrast. We use many of these features while analysing this case. An estimation about the education level and mental condition of the counterfeiter was been made from the behaviour meantime the fraudulent acts performed. We have concluded that he has Central Anatolian dialect and speaking and a relatively low educational level.

Key Words: Documentation; speech; handwriting; identification (psychology)

Türkiye Klinikleri J Foren Med 2011;8(2):98-101

Yasal olarak geçerli olan bir belgenin benzerinin imal edilmesi veya üzerinde değiştirme, yıpratma, silme, karalama yapılmasına belge sahteciliği denir.¹ Tanımdan da anlaşılacağı gibi belge tamamen sahte olarak imal edilebileceği gibi, original bir belge üzerinde de değişiklik yapılabilir.²

Sahteciliği en çok yapılan belge türleri arasında nüfus cüzdanları, sü-rücü belgeleri, motorlu araç trafik ve tescil belgeleri, madeni oto plakaları,

pasaportlar, seyahat çekleri, çek ve senetler, banknotlar vs gelmektedir.³ Bizim vakamızda “Motorlu Taşıtların Satış veya Devrine Ait İlişik Kesme Belgesi/Fenni Muayene İzin Belgesi” üzerinde kısmi sahtecilik yapılmıştır. Adli Tıp Kurumu Fizik İhtisas Dairesi Belge İnceleme Şubesi’ne gelen bu vaka etik kurul onayı alınarak sunulmuştur. Etik ilkeler dikkate alındığı için Resim 1’deki ismin soyadı ve Resim 2 ve 5’teki ismin adı tarafımızdan elektronik ortamda silinmiştir. Adli belge incelemede daha önceki çalışmalarda VSC 2000 vb cihazlar kullanılmıştır.⁴ Bu çalışmada ise belgeler Video Spectral Comparator (VSC) cihazı kullanılarak değerlendirilmiştir. Laboratuvarımızda kullandığımız VSC 5000 cihazında bulunan renkli kamera, çoklu görüntüleme filtreleri, büyütme, kısa, orta ve uzun dalga ultraviyole ışık, kızılötesi ışık, yatay aydınlatma, görüntü ölçümleri, görüntü entegrasyonu, görüntü iyileştirme ve otomatik kontrast özellikler bulunmaktadır.^{5,6} Vakamızda vardığımız sonuca giderken bu özelliklerin pek çoğundan faydalanılmıştır.

OLGU SUNUMU

Niğde Vergi Dairesi’ne ait “Motorlu Taşıtların Satış veya Devrine Ait İlişik Kesme Belgesi/Fenni Muayene İzin Belgesi” üzerinde “Tablo 1”, “Tablo 2” ve “Tablo 3” olmak üzere 3 bölüm bulunmaktadır (Resim 1). Niğde Mahkemesi tarafından belgenin mükellefte kalması gereken “1- Mükellef” isimli (Resim 1) ve dosyada kalması gereken “2- Dosya” isimli (Resim 2) toplamda 2 nüsha inceleme konusu olarak tarafımıza gönderilmiştir.

İnceleme konusu her iki nüshanın ilk başta aynı araç için hazırlandığı belgelerin seri ve sıra numaralarının aynı oluşuna dikkat edildiği takdirde hemen anlaşılabilir. Her iki nüshanında belgelerin sağ üst köşesinde “D” serisi, “486970” sıra numaralı olduğu tespit edilmektedir (Resim 1, 2).

İnceleme konusu “2-Dosya” isimli nüshada; vergi dairesi olarak daktilo yazısı ile “NİĞDE” yazılıdır (Resim 1). İnceleme konusu “1-Mükellef” isimli nüshada sahtecinin, bu bölümdeki daktilo ile yazılı olan “NİĞDE” yazısını kazıdığı yerine tükenmez kalem ile “NİĞDE” yazdığı ve altına da

“Bor” kelimesini eklediği görülmektedir (Resim 2). Burada sahteci, sonradan eklediği ilçe isminin daktilo ile yazılı İl isminin yanında dikkat çekmemesi için İl ismini kazıyıp tükenmez kalem ile yeniden yazdığı görülmektedir. “NİĞDE” yazısına ait kazıntı artıkları ve sonradan eklenen “Bor” isminin altına sahtecilikten önce boş olduğu görülmektedir (Resim 3). Görüntü; VSC 5000’de lights= flood %100, longpass= off, bandpass= 878, mag= 8.90, integration= 1/8, iris= %49, gain= 0dB, brightness= 95, contrast= 35, imaged width= 41.35 mm ayarlarında alınmıştır (Resim 3).

İnceleme konusu belgenin “TABLO 1” bölümünde daktilo yazısı ile Vergi Kimlik Numarası olarak “5630090691” sayısı, Adı, Soyadı bölümünde “AHMET KİRAZCI”, Doğum Yeri ve Yılı bölümünde “ALTUNHİSAR 1958”, Adresi bölümünde “SELÇUK MAH M SİNAN YAPI KOP D BİL NİĞDE” yazılıdır (Resim 1). Buna karşılık olarak tükenmez kalem kullanılarak Vergi Kimlik Numarası olarak “7360017770” sayısı, Adı, Soyadı bölümünde “Ali GAYGISIZ”, Doğum Yeri ve Yılı bölümünde “KEÇİKALESİ BOR 1960”, Adresi bölümünde “KEÇİKALESİ-KASABASI-BOR-NİĞDE” yazılıdır (Resim 2). “TABLO 1” de ki kazıntı artıkları görülmektedir (Resim 4, 5). Görüntü; VSC 5000’de lights= flood %100, longpass= off, bandpass= 878, mag= 8.90, integration=1/8, iris= %49, gain= 0dB, brightness= 95, contrast= 35, imaged width= 41.35 mm ayarlarında alınmıştır (Resim 4, 5).

İnceleme konusu belgenin “TABLO 2” bölümünde daktilo yazısı ile Plaka no olarak “51 DA 476”, Cinsi bölümünde “KAMYON”, Markası bölümünde “FİAT”, Modeli ve Yaşı bölümünde “1983”, Tipi bölümünde “50 NC”, Şasi no bölümünde “012073”, Silindir hacmi bölümünde “3556”, Net ağırlığı bölümünde “3046”, İstiap haddi bölümünde “2548”, Oturma yeri bölümünde “02” yazılıdır (Resim 1). Buna karşılık olarak tükenmez kalem kullanılarak Plaka no olarak “51 KA 760”, Cinsi bölümünde “KOMYON”, Markası bölümünde “FİAT”, Modeli ve Yaşı bölümünde “1983”, Tipi bölümünde “50 NC”, Şasi no bölümünde “0102062-012062”, Silindir hacmi bölümünde “-”, Net ağırlığı bölümünde “2616”, İstiap haddi bölümünde “3000”, Oturma yeri bölümünde “3000”, alt

TABLO 1	
TAŞITI DEĞİREKİN VEYA SATANIN KİMLİK BİLGİLERİ	
Vergi Kimlik Numarası	4630090091
Adı Soyadı (Ünvanı)	ŞENET
Doğum Yılı ve Yılı	41/08/1988
Adresi	BEŞİRCİ MEY. 5. KATMAN YAPIL KOP. B. BİL. NİĞDE
TABLO 2	
TAŞITLA İLGİLİ BİLGİLER	
Plaka No	01 DA 470
Cins	012073
Markası	KAZAYON
Model ve Yarı	PIAT
Yılı	1993
Yasak Tarihi	30.08.02
TABLO 3	
TRAFİK TESCİL KURULUĞUNA / NOTERLERİNE / SİCİL MEMURLUĞUNA / FENİE BÜYÜKNE KÖMİSYONUNA	
15.02.2005	

RESİM 1: Mükellefte kalması gereken nüshanın VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

TABLO 1	
TAŞITI DEĞİREKİN VEYA SATANIN KİMLİK BİLGİLERİ	
Vergi Kimlik Numarası	776007770
Adı Soyadı (Ünvanı)	GRYİSİZ
Doğum Yılı ve Yılı	NEGİRALİSİ BOR 1510
Adresi	NEGİRALİSİ-NEGİRALİSİ-BOR-NİĞDE
TABLO 2	
TAŞITLA İLGİLİ BİLGİLER	
Plaka No	01 HA 1660
Cins	KOMİYON
Markası	PIAT
Model ve Yarı	1993
Yılı	30.08.02
Yasak Tarihi	02
TABLO 3	
TRAFİK TESCİL KURULUĞUNA / NOTERLERİNE / SİCİL MEMURLUĞUNA / FENİE BÜYÜKNE KÖMİSYONUNA	
15.02.2005	

RESİM 2: Dosyada kalması gereken nüshanın VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

boşluğa "02" yazılıdır (Resim 2). "TABLO 2"deki kazıntı artıklarının bir bölümü görülmektedir (Resim 6, 7). Görüntü; VSC 5000'de lights= flood %100, longpass=off, bandpass=878, mag= 8.90, integration= 1/8, iris= %49, gain= 0dB, brightness= 95, contrast= 35, imaged width= 41.35 mm ayarlarında alınmıştır (Resim 6, 7).

İnceleme konusu belgenin "TABLO 3" bölümünde kısmen görüldüğü üzere mükellefte kalan nüshadaki noter onayları haricinde kalan diğer yazı ve rakamlar karbon kağıdı yardımıyla oluşturulan kopyedir. Sahtecinin Tablo 3'te tahrifat yapmadığı açıkça görülmekle birlikte bu beklenen bir durumdur (Resim 1, 2).

TARTIŞMA

İnceleme konusu her iki belgenin fiziksel bütünlüğüne zarar vermeden yapılan ustaca kazıma işlemi belgeleri ilginç kılmakla birlikte tükenmez kalemle

RESİM 3: İ ve İlçe isminin yazıldığı bölümün VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

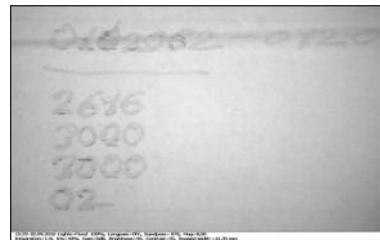
RESİM 4: İnceleme konusu belgenin "TABLO 1" bölümünde ki adres bölümünün son kısmının VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

RESİM 5: İnceleme konusu belgenin "TABLO 1" bölümünde ki yazıların bir kısmının VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

RESİM 6: İnceleme konusu belgenin "TABLO 2" bölümünde sol sütunda bulunan yazıların VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

RESİM 7: İnceleme konusu belgenin "TABLO 2" bölümünde sağ sütunda bulunan yazıların VSC 5000 cihazı kullanılarak alınan görüntüsü.

yapılan değişiklikler grafoloji açısından belgeye ayrıca özellik katmaktadır. Söz konusu bu özellik sahtecinin kimliğini ortaya koymada adli birimler için önemli bir ipucu oluşturabilmektedir. Olay İç Anadolu Bölgesi'nde geçmekte olup sahteci günlük hayatta konuşurken kullandığı yerel şivesini belgeye aktarmıştır.^{7,8} Belgenin "TABLO 2" bölümünde "KAMYON" yazısı yerine günlük hayatta konuştuğu şekilde "KOMYON" yazmıştır. Aynı özellik belgenin "TABLO 1" bölümünde "soyadı" bölümünde "GAYGISIZ" yazısında görülmektedir. Zira doğru olan kelime "KAYGISIZ" olmalıydı.⁹

İnceleme konusu belgenin "TABLO 2" bölümünün sağ sütununda daktilo ile doldurulan kısımda "Şasi no" nun 1 sıra diğer numaraların da 2 sıra aşağı kaydığı görülmektedir (Resim 1). Burada sahteci kazıntı bakiyelerini gizlemek amacıyla rakamların üstünden gitmiştir. Ancak bu durumda boş kalan "Silindir hacmi" yazan bölümün karşısına da uzun bir çizgi çekmiştir. El yazısında daktiloda olduğu gibi satır kayması olmayacağını bilen sahteci boş kalan yere çizgi çekmek suretiyle dikkat çekmemeye çalışmıştır. Burada yaptığı ilk dalgınlık dosyada kalması gereken nüshada "Şasi no" bölü-

münün boş olduğunu fark edememesidir. Daha sonra da rakamı yanlış yazarak ikinci bir dalgınlık örneği sergilemiştir. Bu bölümde fazladan yazdığı "0" rakamını önce karalamış sonra üzerine sağa yatık dikey bir çizgi çekmiştir. Daha sonra yatay bir çizgi çektikten sonra şasi numarasının kendine göre doğru şeklini yazmıştır. Bu bölümde çekmiş olduğu yatay çizgiyi belgenin "TABLO 1" bölümünde "Adresi" bölümünde görmekteyiz. Kelimeler arasında 3 kez kullanılan bu çizgilerle aslında kazıntı bakiyelerinin kapatılması amaçlanmıştır. Zira "BOR" ve "NİĞDE" yazıları arasında önceden kalan "BİL" yazısına ait bakiyelerin üstünden çizgi ile gidildiği açıkça görülmektedir. Yazılan adreste, kelimelerin arasına yatay çizgi çekmek rutinde kullanılan bir tarz değildir (Resim 4).

Yazı dili ve ağız arasındaki ilişkiyi kurmakta daha çok eğitim seviyesi düşük insanların güçlüğ çektiği bilinen gerçeği ışığında sahtecinin adresini eksik yazışı, belgenin "TABLO 2" bölümünü doldururken sergilediği dikkatsiz davranışlar hep birlikte değerlendirildiğinde sahtecinin İç Anadolu Ağızı ile konuşan eğitim seviyesi düşük biri olduğu ortaya çıkmaktadır.⁷

KAYNAKLAR

1. Erman S. Sahtekarlık suçları. Ticari Ceza Hukuku [Giriş]. 5. Baskı. 3. Cilt. İstanbul: İÜ Fen Fakültesi Prof. Dr. Nazım Terzioğlu Basım Atölyesi; 1987. p.1-6.
2. Özkan İ. [Forgery-deceive ability]. Aşıcıoğlu F, editör. Adli Belge İncelemesi. 1. Baskı. İstanbul: Beta Basım AŞ; 2005. p.175-230.
3. Çetin E, Malkoç İ. Uygulamada Sahtekarlık Suçları, Bilgisayar Suçları, Tebligat Suçları ve
4. İlgi Mevzuat [Giriş]. Çetin E, editör. 7. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi; 1995. p.1-3.
5. Hamzaoğlu N, Yavuz MF, Çakır İ. [The upper surface concealer closed with scripture analysis of spectral and hyperspectral methods]. Türkiye Klinikleri J Foren Med 2010;7(1):21-7.
6. Billmeyer FW, Saltzman M. Principles of Color Technology. 2nded. New York: Wiley; 1981. p.25-66.
7. Richards GB. The application of electronic video techniques to infrared and ultraviolet examinations. J Forensic Sci 1977;22(1):53-60.
8. Karahan L. [Relation between written language and dialect in forming old Anatolian Turkish]. Journal of Turkish Studies 2006;1(1):1-12.
9. Karpuz HO, Uysal İN. [Characteristics and classification of Karaman dialects]. Türkiye Araştırmaları Dergisi 2010;27:1-18.